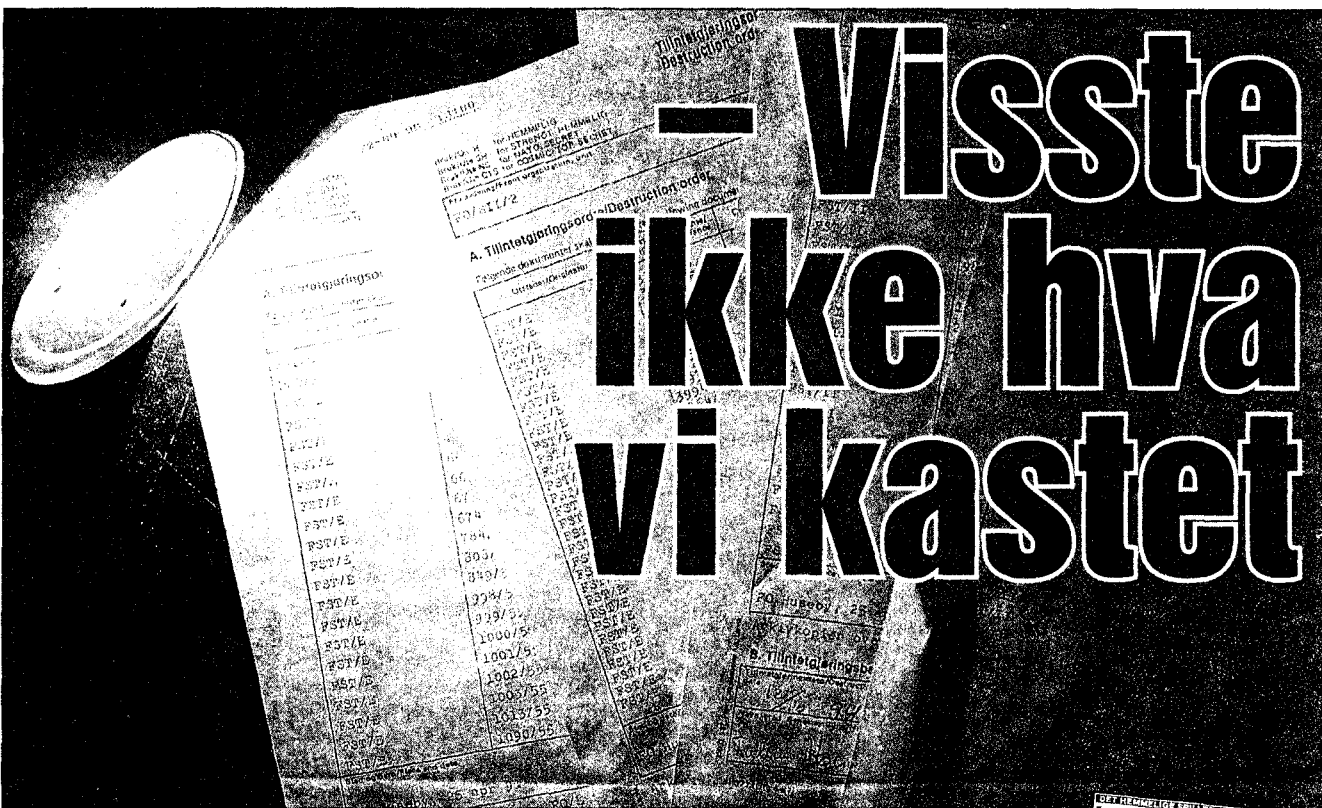

DET HEMMELIGE SPILLET

- Visste ikke hva vi kastet

DETTE ER IGJEN: Her er dokumentene som viser saksnumrene og årstall på materialet som ble kastet like for nesa på Lund-kommisjonen. Alt annet er slettet. Foto: TORBJORN BERG

Materialet som i 1994 ble makulert like for nesa på Lund-kommisjonen, inneholdt sensitive personopplysninger fra tidsrommet 1947-1968.

Av OTTAR JAKOBSEN

Det opplyser sjefen for sikkerhetsstaben ved Forsvarets overkommando, brigader Jan Erik Larsen. Han sier også at tjenestemennene som utførte makuleringen, ikke kjente til innholdet i det de kastet.

Larsen selv ble tilsatt som avdelingssjef ved sikkerhetsstaben i 1992. Han opplyser at han selv aldri har sett innholdet i arkivmaterialet.

- Dette materialet ble besluttet makulert og lagt til side allerede i 1988. Få kjenner i dag innholdet, sier han.

Larsen kan ikke svare på hvorfor det tok seks år fra materialet ble lagt til side til makuleringen skjedde.

- Beklagelig

Sikkerhetsstabens sjef avkrefte imidlertid påstanden om at materialet ble kastet fordi det var uinteressant og overflødig.

Årsaken til at materialet ble besluttet kastet, var nettopp at det inneholdt sensitive opplysninger om enkeltpersoner med kommunist sympatier. Deler av materialet inneholdt opplysninger om folk med nazibakgrunn.

BILFRITT:

Mens Paris i går markerte sin egen bilfri-dag, og det over store deler av byen var forbudt med fihjulinger, demonstrerte den amerikanske arkitekten Hans Walter Muller et alternativt framkommiddel. Han har selv konstruert det, og vakte stor oppsikt der han trillet neeecedocer Champs Elyse på sin elektriske sykkel omkranset av en plastboble.

Foto: EP

«Sett i ettertid er det grunn til å beklage at materialet ble kastet. En kan ikke se bort fra at det kunne hatt betydning for Lund-kommisjonen.» brigader Jan Erik Larsen

- Sett i ettertid er det grunn til å beklage at materialet ble kastet, sier Larsen. Han ser ikke bort fra at det kunne hatt betydning for Lund-kommisjonen.

- Hadde ledelsen i sikkerhetsstaben i 1994 kjent til hva som lå til makulasjon, ville man trolig revurdert beslutningen og forhindret makuleringen, sier Larsen.

Tjenestemennene som ble avhørt i rettslig forstand under Lund-arbeidet, skal imidlertid ikke ha ført kommisjonen bak lyset, da de ifølge Larsen ikke

visste at de hadde kastet materiale som kunne være av interesse.

Nazimateriale

Larsen kan ikke uttale seg om hva som var bakgrunnsmaterialet for dokumentene som ble kastet i 1994.

Det er imidlertid på det rene at store mengder overvåkingsmateriale ble framskaffet dels av nazistret under krigen, dels av tyskernes egne etterrettingsgrupper og dels av det hemmelige Norge i overgangen mellom krig og fred.

Da freden var et faktum, sikret så vel politiet som Milro seg klokkelig mye av nazistenes materiale. Deler av dette ble seinere brukt i kampen mot kommunistmiljøer.

Jan Erik Larsen kan ikke

svare på hvorvidt «hortkomne-landssviksaker befinner seg i materialet som er kastet. Historikerne Tore Pryser og Lars Borgersrud har hver på sin kant etterlyst materiale fra flere landsviksaker som i dag er «ikke eksisterende».

Slapp straff

Det er også på det rene at norske naziagenter under krigen i noen grad ble benyttet av det frie Norge seinere. Noen av dem skal ha sluppet straff.

Jan Erik Larsen kan ikke svare på hvorvidt noe av dette materialet befant seg i dokumentene som ble kastet i 1994.

I rapporten «Militære veivalg 1940-45» brakte historikeren Lars Borgersrud opplysninger om hvordan flere navgitte karriereoffiserer slapp å sone sine ungdomssynder, for seinere å bygge opp deler av norsk etterrettingsvesen etter krigen - i samarbeid med Jens Christian Hauge. Dette miljøet skrev også den offisielle norske krigshistorien.

Historikeren bak rapporten om NS-offiserene er i dag ute-stengt fra Riksarkivet da han skal ha brutt personvernreglementet.

Vedtaket - fattet av riksarkivar John Hærstad etter påtrykk fra miljøet rundt Hjemmefrontmuseet, er påklaget til Kulturdepartementet. Saken kan ende i retten.

Dagbladet i går

Trusetyver på frifot

I tillegg til tobakksvarer og tyggis har tyvene som brot seg inn i en daglivareforretning i Heidal natt til mandag plukket med seg undertoy til en verdi av 20 000 kroner.

- Det er merkelig at folk stjeler truser i slike mengder, sier innehaveren av Leirbu Handel, Anton Stenberggløkken, til avisa Gudbrandsdølen Dagningen.

Stenberggløkken har også tidligere hatt besøk av tyver, men det er første gang trusebeholdningen har fristet.

Sansynligvis har tyvene kommet seg inn gjennom en svært smal luke i vifteanlegget.

Maskert mann sprer frykt på sykehjem

STAVANGER (Dagbladet): De ansatte på Tasta sykehjem i Stavanger føler seg terrorisert av en maskert mann som to ganger har forsøkt å ta seg inn i sykehjemmet.

Natt til lørdag lyktes mannen å komme seg inn, men ble jaget på dør av forskremte nattevakter, melder Rogaland Avis. Nattevaktene oppdaget iantrengeren i

underetasjen på et overvåkingskamera. De så ham trekke en mørk finlandshette over hodet, opplyser styrer Per Andreasen.

Etter den dramatiske

hendelsen ble et vaktelskap befallt for å vokte beboerne og ansatte resten av helga.

Saken blir nå politianmeldt.